

Aneks do sprawozdania
z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez
Dolnośląskiego Kuratora Oświaty
w roku szkolnym 2021/2022

3. Wspomaganie

3.1.4. Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych

Wspomaganiem w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych objęto szkoły wybrane przez Kuratora Oświaty. Wspomaganie realizowane było w okresie: styczeń-maj 2022 r.

I. Wspomaganiem objęto:

lp.	typ szkoły	liczba szkół
1.	szkoła podstawowa	31
2.	liceum ogólnokształcące	13
3.	technikum	4
4.	branżowa szkoła I stopnia	6
5.	branżowa szkoła II stopnia	0
6.	szkoła policealna	6
7.	łącznie liczba szkół objętych wspomaganie	60

II. W procesie wspomaganie obserwowano prowadzenie zajęć edukacyjnych, podczas których kształtowane były u uczniów następujące kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;

1. Proszę wymienić trzy kompetencje, których kształtowanie podczas zajęć edukacyjnych obserwowane było najczęściej:

a) w szkołach podstawowych

- 1) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
- 2) kompetencje obywatelskie;
- 3) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;

- b) w liceach ogólnokształcących
  - 1) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
  - 2) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
  - 3) kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- c) w technikach
  - 1) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
  - 2) kompetencje obywatelskie;
  - 3) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- d) w branżowych szkołach I stopnia
  - 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
  - 2) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
  - 3) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
- e) w branżowych szkołach II stopnia
nie dotyczy
- f) w szkołach policealnych
  - 1) kompetencje obywatelskie;
  - 2) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
  - 3) kompetencje w zakresie wielojęzyczności.

2. Proszę wymienić trzy kompetencje kształtowane u uczniów, które były najrzadziej obserwowane podczas zajęć edukacyjnych:

- a) w szkołach podstawowych
  - 1) kompetencje cyfrowe;
  - 2) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
  - 3) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
- b) w liceach ogólnokształcących
  - 1) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
  - 2) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
  - 3) kompetencje cyfrowe;
- c) w technikach
  - 1) kompetencje cyfrowe;
  - 2) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
  - 3) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;

- d) w branżowych szkołach I stopnia
    - 1) kompetencje cyfrowe;
    - 2) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
    - 3) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
  - e) w branżowych szkołach II stopnia
    - nie dotyczy;
  - f) w szkołach policealnych
    - 1) kompetencje cyfrowe;
    - 2) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
    - 3) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii.
- III. Dyrektorzy szkół – w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego – podejmowali działania w celu wspierania nauczycieli w kształtowaniu i doskonaleniu kompetencji kluczowych uczniów.
1. Proszę wymienić trzy najczęstsze sposoby wsparcia nauczycieli wskazywane w kwestionariuszu ankiety dla dyrektora – odpowiedzi na pytanie: *Jakie działania podejmował Pan/Pani (w poprzednim i bieżącym roku szkolnym) w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w celu wspierania nauczycieli w kształceniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów?*
- a) w szkołach podstawowych
    - 1) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;
    - 2) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;
    - 3) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;
  - b) w liceach ogólnokształcących
    - 1) uwzględnienie problematyki kształcenia kompetencji kluczowych w ewaluacji wewnętrznej oraz informowanie nauczycieli o wynikach ewaluacji w tym zakresie;
    - 2) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;

- 3) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;

c) w technikach

- 1) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;
- 2) uwzględnienie problematyki kształcenia kompetencji kluczowych w ewaluacji wewnętrznej oraz informowanie nauczycieli o wynikach ewaluacji w tym zakresie;
- 3) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;

d) w branżowych szkołach I stopnia

- 1) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;
- 2) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;
- 3) uzupełnianie zasobów biblioteki szkolnej o pozycje z zakresu kształcenia kompetencji kluczowych uczniów;

e) w branżowych szkołach II stopnia

nie dotyczy;

f) w szkołach policealnych

- 1) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;
- 2) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe;
- 3) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych słuchaczy, wskazywanie bibliografii.

IV. Nauczyciele prowadzący zajęcia wskazywali na trudności w kształceniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów.

1. Proszę wymienić trzy najczęściej wskazywane trudności w kwestionariuszu ankiety do nauczyciela prowadzącego zajęcia – odpowiedzi na pytanie: *Jakie trudności dostrzega Pan/Pani w kształceniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów?*

a) w szkołach podstawowych

- 1) brak motywacji uczniów do rozwoju;
- 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);
- 3) zbyt duża odległość szkoły od ośrodków kultury;

b) w liceach ogólnokształcących

- 1) brak motywacji uczniów do rozwoju;
- 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);
- 3) brak właściwych pomocy dydaktycznych, w tym multimedialnych;

c) w technikach

- 1) brak motywacji uczniów do rozwoju;
- 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);
- 3) zbyt duża odległość szkoły od ośrodków kultury;

d) w branżowych szkołach I stopnia

- 1) brak motywacji uczniów do rozwoju;
- 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);
- 3) niewystarczająca w stosunku do potrzeb baza szkoły (np. zbyt ciasne sale);

e) w branżowych szkołach II stopnia

nie dotyczy;

f) w szkołach policealnych

- 1) brak motywacji uczniów do rozwoju
- 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy)
- 3) brak właściwych pomocy dydaktycznych, w tym multimedialnych.

V. Nauczyciele prowadzący zajęcia wskazywali na potrzeby wsparcia w procesie kształcenia kompetencji kluczowych uczniów.

1. Proszę wymienić trzy najczęściej wskazywane potrzeby w kwestionariuszu ankiety do nauczyciela prowadzącego zajęcia – odpowiedzi na pytanie:
Jakiego wsparcia potrzebowałby Pan/Pani w celu zwiększenia efektywności kształcenia kompetencji kluczowych uczniów?

a) w szkołach podstawowych

- 1) warsztatowe szkolenia zewnętrzne;
- 2) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły;
- 3) warsztatowe szkolenia wewnętrzne;

b) w liceach ogólnokształcących

- 1) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły;

- 2) warsztatowe szkolenia zewnętrzne;
  - 3) możliwość udziału w konferencjach;
- c) w technikach
- 1) warsztatowe szkolenia zewnętrzne;
  - 2) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły;
  - 3) warsztatowe szkolenia wewnętrzne;
- d) w branżowych szkołach I stopnia
- 1) warsztatowe szkolenia zewnętrzne;
  - 2) warsztatowe szkolenia wewnętrzne;
  - 3) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły;
- e) w branżowych szkołach II stopnia
nie dotyczy
- f) w szkołach policealnych
- 1) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły
  - 2) warsztatowe szkolenia zewnętrzne
  - 3) możliwość udziału w konferencjach.

3.2 Wnioski z działalności wspomagającej Kuratora Oświaty

- a) dotyczące potrzeb, zakresu przyszłego wspomagania:
Wyniki badania wskazują na potrzebę poszerzenia wśród dyrektorów i nauczycieli wiedzy na temat rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych.
- b) inne (np. dotyczące planowania nadzoru pedagogicznego, organizacji wspomagania):
Podczas spotkań z dyrektorami szkół omówić wyniki badania dotyczącego kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych.
Podczas spotkań z dyrektorami placówek doskonalenia przedstawić potrzebę zorganizowania szkoleń warsztatowych dla nauczycieli w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych.

Wrocław, 25 października 2022 r.

Joniński Wicekurator Oświaty
Joniński Wicekurator Oświaty